

Nestabilnost se širi Europom, Istokom i Zapadom

EIR od 7. travnja

Dramatični val nestabilnosti zapljuskuje Europu, Istok i Zapad, prijeteći obaranjem vlada i pojavom opasnosti bonapartističkih pa čak i fašističkih režima. Prvenstvena odgovornost za ove valne udare, naročito na zapadu pada na leđa Maastrichtskog ugovora, koji je nametnuo vladavinu sve dublje financijske surovosti narodima Zapadne Europe. Istočne države, iako nisu pod Maastrichtom, trpjele su zbog njegovih posljedica poradi nedostatka usmjerenja industrijskih nacija Zapada kao i samog Međunarodnog monetarnog fonda na gospodarski razvoj.

Povrh tog temeljnog problema države Istočne Europe su također žrtve geopolitičkih manevara onih snaga na Zapadu koje su si dale u zadatak zgaziti izbijanje svake zdrave države nacije u razvoju i više su nego spremne uporabiti svoju materijalnu moć na Istoku u svrhu otvaranja napada na Rusiju, drugu najmoćniju državu na svjetskoj pozornici.

Ovakva destabilizacija ima dvostruko značenje. U jednu ruku bjelodano razotkriva da europske vlade ne će biti ishodište diplomatskih inicijativa za sprječavanje planova ratovanja svjetskih razmjera koje natura sinarhistička svjetska oligarhija prvenstveno pod pokroviteljstvom vlade Cheneyja i Busha. Jer ne samo da su sadašnje vlade razvidno nestabilne, nego ne postoji nikakva zapažljiva masovna politička sila unutar bilo koje nacije u Europi, istočnoj ili zapadnoj, koja predstavlja razumnu alternativu u gospodarskom i političkom smjeru.

Zbog toga samo u Sjedinjenim Državama, gdje Lyndon LaRouche aktivno radi na oblikovanju političkih snaga usmjerenih političkom stečevinom FDR-a koje trebaju zamijeniti vladu Cheneyja i Busha, može se naći vodstvo koje ima zamisli i snagu da pokaže uravnoteženost.

U drugu ruku, sam nedostatak alternativne politike usklađenom gospodarskom pljačkanju koje se provodi protiv svih država na kontinentu, predstavlja opasnost da će Europa uskoro postati ishodištem daljnje destabilizacije ostatka svijeta. To je naročito razvidno u zamućivanju ponovnih etničkih sukoba na Balkanu i pozivima na rasističke

„nove križarske ratove“ među radikaliziranim gomilama u Španiji i Italiji.

Dajemo pregled najskorijih kretanja, po zemljama, od Istoka do Zapada.

Strateški zemljovid

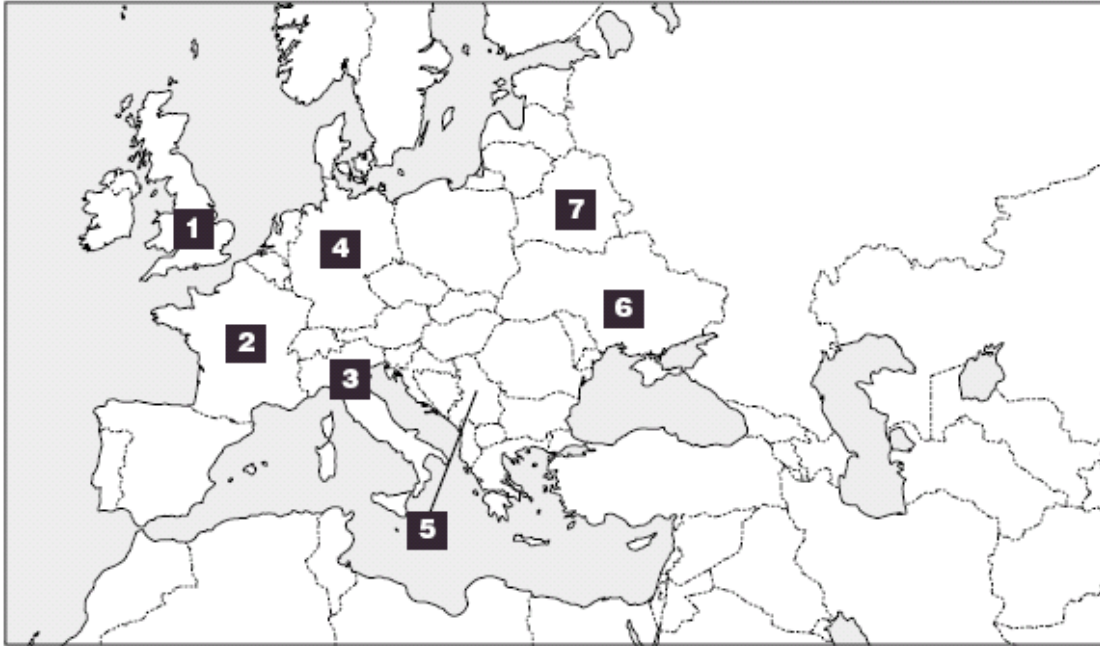
1. Velika Britanija: Preko milijun vladinih zaposlenika stupilo je 28. ožujka u najveći štrajk nakon najvećeg općeg štrajka 1926. u znak prosvjeda protiv Tony Blairvog pokušaja da poveća dob odlaska u mirovinu.

Mjesni radnički savjet, uključujući učitelje, prometnu policiju, muzejske radnike, knjižničare i radnike u krematorijima stupili su u jednodnevni štrajk zbog pokušaja vlade da prekrši „pravilo 85“, koje kaže da radnik može ići u punu mirovinu ako mu zbroj godina starosti i zaposlenja dosegne 85. Umjesto toga, mjesna i gradska vijeća promijenili su zakon tako da samo važi za radnike rođene prije 1953.

Ovaj, prvi od nekoliko mogućih daljnjih štrajkova, dolazi prije svibanjskih mjesnih izbora u kojima se očekuje da će Laburisti teško izgubiti. Štrajkovi „Zime nezadovoljstva“ 1970. pomogli su svrgnuti Laburiste. Danas Premijera Tonyja Blaira aktivno guraju prema izlazu uključujući i lidere Establišmenta kao londonski *Economist*.

2. Francuska: Tri milijuna ljudi izašlo je na prosvjede 28. ožujka protiv „Ugovora o prvom zaposlenju“ (CPE). Iako još konačni broj nije izračunat nacionalni dan akcije i štrajka protiv CPEa, koji bi odobrio poslodavcima otpuštanje mladih radnika bez razloga, bio je gromoglasni uspjeh. Bio je dvostruko veći od prosvjeda 18. ožujka. No to ujedno znači razinu mobilizacije usporedivu s prosvjedima protiv Juppéovog plana reforme socijalne skrbi 1995. godine, kad je jednomjesečni štrajk prevoznika paralizirao Pariz, te u 2003. s velikim štrajkom Balladurovih rezanja mirovinskih primanja.

Uz prosvjede nastupio je i nacionalni dan štrajka, nakon kojeg je došlo do masovnih štrajkova u sustavu školstva gdje je na štrajk izašlo 66% učitelja osnovnih škola i 55%

učitelja viših razreda. Svi radnici javnog prijevoza stupili su u štrajk s 30-50% svih javnih sredstava prijevoza zatvorenih za promet diljem zemlje. Air France je također bio u štrajku, kao i dijelovi privatnog sektora uključujući metalce, 'high-tech' tvrtke i banke.

Do sad vlada Dominiquea de Villepina je odbijala raspravu o povlačenju tog zakona, kojeg je on progurao mimoilazeći normalne procedure rasprave u Parlamentu. Predsjednički izbori su na obzoru u 2007.

3. Italija: Očekuje se da će vlada Silvija Berlusconija, koja se prema anketama bori za ponovni uspjeh na izborima raspisanim za 9-10 travnja, izgubiti od koalicije Unione koju vodi bivši Premijer Romano Prodi. Izbornu utrku obilježuje bizarni savez na obim stranama uključujući i savezništvo s Mussolinijevom unukom Alessandrom Mussolini na Berlusconijevoj listi, no vrlo vjerojatno izbore će odlučiti gospodarsko propadanje zemlje. Iako je Berlusconijeva vlada stvorila masivni broj radnih mjesta (pretežno slabo plaćeni) životni se standard srozao a Maastrichtski ugovor onemogućio je vladi uspostavljanje neophodnih infrastrukturnih projekata.

4. Njemačka: Radnici u državnim službama na štrajku su od 6. veljače, prviput u 14 godina prosvjedujući protiv planova da se poveća radni tjedan od 38,5 na 40 sati bez povećanja plaća. Štrajk se proširio na 10 od 16 njemačkih država, a pregovori s utjecajem na oko 900.000 državnih

službenika prekinuti su 11. ožujka. Liječnici u državnoj službi su među štrajkačima. Vendi, radnička udruga druga po veličini u Europi, predstavljajući 2,4 milijuna radnika rekla je da će mjesne i regionalne vlasti koristiti dulje radno vrijeme da bi ukinuli gotovo 250.000 radnih mjesta (Vidi listić Helge Zepp-Larouche niže).

5. Srbija i druge republike bivše Jugoslavije:

Ubojstvo bivšeg srpskog Predsjednika Slobodana Miloševića u Haagu, došavši neposredno prije važnih pregovora o statusu Kosova, te planirane promjene strukture vlade u Bosni i Hercegovini povećalo je napetosti u tom području, koje je gospodarski još uvijek bespomoćno i iscrpljeno nakon geopolitičkih ratova, koje su rasplamsali Britanci u razdoblju od 1990. - 1997.

6. Ukrajina:

Ishod parlamentarnih izbora 26. ožujka nije nimalo pridonijeo rješavanju ogorčenih sukoba unutar te zemlje, mete „Narančaste revolucije“ u 2004. - 05. pod pokroviteljstvom sinarhista (Vidi posebni članak).

7. Bjelorusija:

Unatoč naporima sinarhističkih agenata da otpočnu destabilizaciju nedavno izabrane Lukašenkove vlade, bjeloruske prilike izgledaju relativno stabilne, zahvaljujući naročito činjenici da vlada odbija provođenje MMFove šok terapije protiv svog stanovništva (vidi intervju niže).

Branite Njemačku od globaliziranog fašizma!

Helga Zepp-LaRouche

Gđa Helga Zepp-Larouche je predsjednica Pokreta za građanska prava 'Solidarnost' (BuSo) u Njemačkoj. Dala je 24. ožujka izjavu koju ovdje donosimo. Tekst je u originalu na njemačkom a na hrvatski je preveden s engleskog teksta.

Njemačka se danas suočava s eksplozijom. Bolnički liječnici su na štrajku tražeći povećanje plaće od 30%, liječnici primarne zdravstvene skrbi su u strahu 30%-tnog gubitka svojih pacijenata, a pridružuju im se državni službenici pa čak i policija. Na obzoru je štrajk metalaca. Masivni napad na životni standard dugoročno nezaposlenih i umirovljenika sve je gori. U mnogim gradovima vidi se nemir zbog besprimjernog vala privatizacije i preuzimanja vlasništva od strane [financijske] „pošasti“.

U Francuskoj se nazire agonija umirućeg sustava.

Da li berlinska vlada doista vjeruje da iskra iz Francuske ne može preskočiti u Njemačku? Sve dok [francuski Premijer] de Villepin želi eliminirati sigurnost radnih mjesta „samo“ za mlade, sporazum berlinske koalicije predviđa ukidanje zaštite radnih mjesta za prve dvije godine svih zaposlenika. To bi ostavilo oko 8 milijuna novozaposlenih ljudi u proteklih godinu dana i 27 milijuna zaposlenih u cjelini, uglavnom bez prava. Očito nitko u CDU/CSU koji vodi brigu o pitanjima sigurnosti zaposlenja u pregovorima s njemačkom vladajućom koalicijom, ne uzima u obzir vijesti iz Francuske.

Sasvim sigurno većina liječnika su prenatrpani poslom i loše plaćeni, ali pacijenti su ti koji na kraju trpe glede toga. No liječnici ne stavljaju u pitanje nečovječne reforme zdravstva Ulla Schmidta [savezne ministrice Zdravstva i Socijalne skrbi], već nastoje samo poboljšati vlastiti položaj unutar sustava. Sasvim sigurno većina radnika se već duže vremena suočavala s padom stvarnih plaća, dok je uprava mnogih banaka i poduzetništva punila džepove milijunima. I sigurno rezanje mirovina je zločin protiv starijih koji su izgradili Njemačku i desetljećima uplaćivali u svoje mirovinske fondove.

A isto tako privatizacija gotovo uvijek vodi u surovi nasrtaj na životni standard ugroženih.

No sve dok ugrožene skupine podižu samo „svoje“ probleme i postavljaju samo „svoje“ zahtjeve, svi prosvjedi će u najboljem slučaju imati samo vrlo ograničen kratkoročni učinak a u najgorem prelit će se u opći kaos. Stoga sve dok prosvjednici ne stave na nišan temeljno pitanje zašto u Njemačkoj i širom svijeta dno sustava propada ne će postići apsolutno ništa. Ne radi se o individualnim problemima nego radije o cjelokupnom sustavu.

Tko je neprijatelj?

Sustav takozvane „globalizacije“ je problem. Prebacivanje paradigme koje nas je kroz 40 godina odvodilo i odvodi sve dalje i dalje od društvenih proizvođača usmjerenih na znanstveni i tehnički napredak na, umjesto toga, špekulacije i monetarnu ekonomiju, dostiglo je svoj kraj. Deficiti proračuna i trgovinske razmjene te dugovi mnogih zemalja, no naročito SADa ne mogu se poravnati. S okončanjem politike nulte kamatne stope [zajmova] u Japanu i time takozvanog „carry trade-a [prijenosnog trgovanja na bazi jena (u slučaju Japana)]“ koji je u sponi s njom jedna od najvažnijih crpki likvidnosti presušuje. ...

U SADu, koje su isto tako ugrožene kao nacija, ovim grabežljivim kapitalizmom, sada postoji rast masovnog otpora protiv tih neo-kon(zervativac)a: kod tradicionalne vojničke profesije, nakon što se Irački rat pretvara u najveću stratešku katastrofu u povijesti Sjedinjenih Država, pa kod tradicionalnih Republikanaca jer ne žele neslavno završiti s Bushem i Cheneyjem i neo-konima, te kod Demokrata jer ih većina shvaća da će Amerika jedino preživjeti na temelju Lyndon LaRouchevog prijedloga za nepristranu koaliciju Demokrata i Republikanaca s povratom na politiku Franklina D. Roosevelta i njegov New Deal kojim je Roosevelt u razdoblju 1932. - 39. uspio nadvladati Depresiju.

Potreban nam je u Njemačkoj novi „Atlantski savez“ s pravom Amerikom u opreci s neo-konovima. Potreban nam je domoljubni pokret, koji će spriječiti predstavnike grabežljivog kapitalizma u pljačkanju Njemačke. To znači da mi moramo zadobiti suverenost nad svojom valutom, koja sad leži u privatnim rukama Europske Centralne Banke (ECB). Trebamo zatim 200 milijardi eura godišnje ili 400 milijardi njemačkih

maraka otvorenih kredita u svrhu stvaranja 10 milijuna novih proizvodnih radnih mjesta. Tad će se porezne kase ponovno napuniti, a nedruštvena zdravstvena reforma opozvati, liječnici mogu primati bolje plaće a 1,2 milijuna državnih službenika koji su dobili otkaze nakon 1990. može se primiti natrag

u službu te zaslužene mirovine ponovno se isplaćivati. ...

Podržite BuSo a ne političare koji u zadnje vrijeme nisu učinili ništa osim branili upravo ocrtni sustav, bez obzira jesu li u Velikoj koaliciji, ili crno-žutoj, crveno-zelenoj ili crveno-crvenoj koaliciji. Jer samo najgluplja telad će odabrati svoje koljače! ...

Intervju: Mihail Kvostov

Nepravične sankcije protiv Bjelorusije ne će zaustaviti naš neovisni razvoj

Mihail Kvostov je veleposlanik Bjelorusije u Sjedinjenim Državama. Veleposlanik Kvostov je ranije služio kao veleposlanik u Kanadi i zatim je otišao za savjetnika Predsjedniku Bjelorusije. U razdoblju od 2000. do 2003. radio je kao pomoćni Ministar vanjskih poslova Bjelorusije. William Jones je vodio intervju s njim u bjeloruskom veleposlanstvu u Washingtonu, D.C. 16. ožujka.

EIR: Započnimo s izborima u Bjelorusiji. Sjedinjene Države su rekly da ne će prihvatiti ishod izbora. Što će to značiti u stvarnom životu?

Kvostov: Nismo iznenađeni takvom reakcijom koju smo dobili pred nekoliko dana. Moglo se to predvidjeti prije dana samih izbora jer smo znali iz izjava nekih ljudi u Državnom Tajništvu i Bijeloj Kući da Sjedinjene Države ne će prihvatiti ishod izbora, ako Predsjednik Lukašenko bude ponovno izabran. Rekao bih da to nije objektivna procjena prilika. Bjelorusija je različita od drugih zemalja koje su proizvele takozvane „obojene revolucije“. Katkad me ljudi pitaju zašto Bjelorusija nije uzela put koji su druge zemlje uzele kao na primjer Kirgistan, Gruzija ili Ukrajina. Odgovor je vrlo jednostavan: zato jer Bjelorusija nije Kirgistan, Bjelorusija nije Ukrajina ili Gruzija. Bjelorusija je Bjelorusija. Mi smo nezavisna država. Imamo svoje viđenje puta kojeg trebamo uzeti u svrhu razvoja zemlje i gospodarstva. I bitna je stvar da narod Bjelorusije podržava politiku i smjer Predsjednika i vlade.

To je stvarnost. A narod Sjedinjenih Država, Predsjednik, Državna Tajnica i drugi dužnosnici, uključujući i one koji rade na

procjeni prilika u Bjelorusiji nemaju nikakve veze s tim osim prihvaćanja stvarnosti toga, kako političke stvarnosti tako i gospodarske stvarnosti.

Istina, Bjelorusija je uzela drugi put gospodarskog razvoja i mi vjerujemo da je to najbolji put razvoja našeg naroda i gospodarstva. Bili smo u početku nezavisnosti protiv takozvane „šok terapije“. Počeli smo razvijati svoja velika poduzetništva i ona dobro rade, zdrava su, donose dohotke za socijalne projekte stanovništva s potrebama, na primjer stradalih u Černobilskoj katastrofi. Prema tome društveno usmjereno gospodarstvo je najbolji pravac koji Bjelorusija može uzeti kao pravac za tržišno gospodarstvo.

Tvrdnja da u Bjelorusiji ne postoji tržišno gospodarstvo nije istinita. Sad je više ljudi obuhvaćeno u tržišnom poslovanju nego u vladinim tvrtkama u Bjelorusiji. Mi smo za miran razvoj političkih prilika Bjelorusije. Protiv nasilja smo od bilo koje strane, domaće ili vanjske.

Mi sigurno imamo svoje vlastito viđenje razvoja bjeloruskog gospodarstva, a vjerujemo da je to najbolji put za narod Bjelorusije, a znak toga je široka podrška Predsjedniku Lukašenku tijekom zadnjih izbora.

EIR: Rekli ste da su Sjedinjene Države jasno pokazale prije izbora da ne će prihvatiti ishod glasanja ako Predsjednik Lukašenko bude izabran. Da li se to odnosi na izvještaj kojeg je Predsjednik Bush poslao Kongresu o Bjelorusiji upravo nekoliko dana prije izbora?

Kvostov: Ne, govorim o izjavama pomoćnog tajnika [Daniela] Frieda 7. veljače 2006.

novinarima tijekom tiskovne konferencije koju je držao. Bio je veoma oštar rekavši „Mi zasigurno ne podržavamo Lukašenka“. Reći nešto tako u predvečerje predsjedničkih izbora u Bjelorusiji rekao bih da je to crna propaganda i izravno miješanje u unutarnje poslove države.

A zatim uzmete taj izvještaj koji je otišao u Američki Kongres u skladu s takozvanom Odlukom o bjeloruskoj demokraciji. Nismo iznenađeni sadržajem tog izvješća. No iznenađeni smo činjenicom da je to izvješće upućeno Kongresu godinu dana nakon što je bilo potrebno i upravo u predvečerje predsjedničkih izbora.

Pregledali smo ga i nismo mogli u njemu naći ništa što bi se moglo smatrati novim otkrićem. Činjenica da prodajemo oružje? To je činjenica. Imamo dugo nasljeđe iz bivšeg Sovjetskog saveza u smislu konvencionalnog naoružanja i mi pokušavamo prodati što možemo, zemljama koje nisu pod restrikcijom Vijeća Sigurnosti UNa. Mi poštujemo međunarodne obaveze glede Bjelorusije.

Druga točka u izvješću je da prodajemo zabranjenu robu Iraku. Nikako! U naše vrijeme, nemoguće je prosljediti državi naoružanje koje međunarodne organizacije kao Ujedinjeni Narodi zabranjuju, zato jer postoje mnoga tehnička sredstva otkrivanja svake zabranjene trgovine oružja. Irak nam je bio važno tržište u smislu civilnih proizvoda kao traktora, vozila, teretnih kamiona, i slično tome. A što je također važno dali smo vladi Sjedinjenih Država popis tih stavki koje smo trgovali s Irakom prije nego što smo ih njima poslali. To nije bila tajna, jer smo slijedili obaveze iz odluke Vijeća Sigurnosti, koje je odredilo da sva trgovinska razmjena s Irakom mora ići putem posebnog odbora tajništva UNa. Pa smo tako samo to slijedili. Reći da smo se bavili trgovinom oružja s Irakom, to je nemoguće. Imamo razvidan sustav kontrole izvoza, pa vlada ne bi nikad donijela odluku i dozvolila tvrtkama prodaju proizvoda koji je zabranjen od Vijeća Sigurnosti UNa. Ne.

EIR: U zadnjem nizu izbora koje smo vidjeli na periferiji Rusije postojao je silan trud da na vlast dođu stranke koje su ne samo prijateljske prema Sjedinjenim Državama nego također neprijateljske prema Rusiji. Na primjer, u Gruziji NVO-e [Ne-Vladine-Organizacije] koje su pomagale u izborima bile su upućene u Ukrajinu da provedu istu stvar. A čini mi se da su isti ljudi zatim

jedva čekali da odu u Bjelorusiju i naprave isto. Jeste li iskusili isti ovakav problem?

Kvostov: Absolutno. Imali smo i još uvijek imamo takav problem a bili smo vrlo iskreni kazavši, prije zadnjih predsjedničkih izbora kao i prije referendumima i parlamentarnih

Predsjednik Aleksander Lukašenko ponovno je izabran 19. ožujka s nadmoćnim mandatom od 82,6% glasova—na užas washingtonskih neo-kona, kojima nije uspjelo raspirati pobunu protiv njega.

Press Service of the President of the Republic of Belarus

izbora da će vlada biti protiv stranog novca koji dolazi kao podrška političkom djelovanju u Bjelorusiji. A imali smo mnogo razloga. Ne vidimo ni jednu zemlju koja bi dopustila stranom novcu da sudjeluje u političkom djelovanju. U Sjedinjenim je Državama to zakonom zabranjeno. Pa, ono što smo mi predlagali bilo je da ćemo biti vrlo otvoreni i razvidni. Jer, ako vlada ne može razumjeti razloge zbog kojih novac stiže u zemlju, svaka bi vlada bila sumnjičava na to. Struktura civilnog društva, kako se to zove, baš je započela djelovati u bivšim sovjetskim republikama kao i u Bjelorusiji. No vjerujemo da je prvenstvena uloga vlade razvoj u tom smjeru. Pa ako takve organizacije dolaze u Bjelorusiju s iskrenim i razumljivim pristupom, mi ih puštamo. No mi zaista imamo dokaze onog što bih nazvao „crnim sudjelovanjem“ takvih skupina u Bjelorusiji.

To je bilo odmah nakon što smo uspostavili ured OSCEa [Organizacija Sigurnosti i Kooperacije u Europi] u Bjelorusiji 2000. I bili smo uporni govoreći da uredi OSCEa ne mogu predlagati financijsku potporu političkom djelovanju u bilo kojoj zemlji u njihovoj sferi djelovanja uključujući i Bjelorusiju. A ja ne mogu vjerovati da bi ured OSCEa otvoren ovdje u SADu mogao sudjelovati u političkom djelovanju podupirući financijski i politički oporbu ovoj vladi! To bi odmah zabranili.

No nama se uvijek prebacuje da još nismo savladali gradivo demokracije, ljudskih prava. Jasno, imamo problema. Država je tek nekoliko godina stara. Te probleme ne skrivamo. Samo tražimo pomoć, koju nam

moгу pružiti OSCE i Zapadne zemlje. Jasno

da su pred nama izazovi i teškoće koje proizlaze iz naše prošlosti, iz vremena bivšeg Sovjetskog Saveza. No ne možemo sve promijeniti preko noći, pa reći ujutro, „Sad imamo sasvim drugačiji sustav“. Mi možemo promijeniti sustav, no ne možemo promijeniti ljudske mozgove i pristupe odgovornosti državne vlasti. Zato smo odlučili krenuti polako. Odlučili smo biti vrlo točni i oprezni u donošenju odluka o pretvorbi gospodarstva, grana gospodarstva, ili samog društva.

No činjenica je da uistinu imamo ovjerene političke stranke i ljude koji su u političkom životu naše zemlje. Slažem se, nemamo tako razvijen sustav kao Sjedinjene Države ovdje s dvije glavne političke stranke. I shvaćamo da treća stranka ne može prevladati. Ali znamo da postoji kompeticija između dviju stranaka. Pa ako usporedite izborno zakonodavstvo u Sjedinjenim Državama sa izbornim zakonodavstvom u Europskoj Zajednici, postoji razlika, velika razlika. A ipak nijedna europska država ne inzistira da Sjedinjene Države moraju imati isto zakonodavstvo kao i one.

Glede našeg odnosa s Rusijom, odlučili smo razviti dobre susjedske odnose s Rusijom, Ukrajinom, i drugim susjednim zemljama—Poljskom, Litvom i Latvijom. Rusija je naš glavni partner, politički, gospodarski i društveno, rekao bih. Postoje mnoge veze, osobne i porodične između Bjelorusije i Rusije. Ali Rusija, pa geografski, imamo velikog susjeda. A ne će doći do promjene u geografskim prilikama. Prema tome, objektivno, moramo imati dobre odnose s Rusijom.

Drugo, Rusija je ogromno tržište za bjelorusko gospodarstvo. Ovisni smo o svom

izvozu, ovisni smo o našim industrijskim proizvodima. Stoga gledamo na svoje najbliže tržište koje imamo u Ruskoj Federaciji. Oni imaju isti jezik, ista pravila kojima reguliraju trgovinu i gospodarski razvoj. Prema tome bjeloruskim proizvođačima su jasnije gospodarske priloge koje mogu imati na ruskom tržištu radije nego drugdje. Počeli smo svoju nezavisnost s potpunom ovisnošću o ruskom tržištu. Sjećam se nekih cifara, na primjer ovisili smo o Rusiji kod 80% industrijskih proizvoda, koji su odlazili tamo. U početku u razdoblju od 1991. – 99. takav je bio slučaj. No sad imamo 40%. 45% odlazi na tržišta Europske Zajednice, ostatak u druge zemlje svijeta uključujući i Sjedinjene Države, Kinu, Indiju i druga veća tržišta. Mogu ponosno reći da se naši trgovinski odnosi sa Sjedinjenim Državama vrlo dobro razvijaju unatoč političkih teškoća koje imamo. Prošle godine imali smo pola milijarde bilateralne razmjene. To je veoma dobra brojka. A šaljemo na to tržište tkanine, strojeve, mineralna gnojiva, čelik.

EIR: Politika Busheve vlade, odnosno politika Cheneyja i Rumsfelda, zasniva se na očuvanju uloge Sjedinjenih država kao jedine svjetske supersile. Prvenstvene mete te politike su Rusija i Kina. Kina je, razvidno, gospodarstvo u porastu, dajući poticaj većini rasta sad u Aziji. Rusija koja se pod Putinovim vodstvom izvukla iz vrlo teških prilika u kojima se našla zahvaljujući Jeljcinovoj kapitulaciji politici „šok terapije“, počela se ponovno afirmirati na svjetskoj političkoj pozornici. A vidjeli ste u zadnjih nekoliko mjeseci, brojne članke o tome kako Rusija postaje manje demokratska i udaranje u zvona moguće „obojene revolucije“ u Rusiji.

Smatrate li da bi mnogi problemi s kojima se Bjelorusija sučeljuje mogli biti dio „Velike igre“ koja se provodi protiv Rusije, zbog toga što Bjelorusija održava dobre veze s Rusijom i odbija slijediti put Ukrajine i Gruzije u pridruživanju kampanje protiv Rusije?

Kvostov: Znamo da je takva vrsta političkog pristupa od SADA također zbog naših dobrih odnosa s Ruskom Federacijom. No mi smo ponosni što imamo dobre odnose s Rusijom. Istina je također, i mi shvaćamo da ova vlada pokušava umanjiti ulogu Rusije u našem području gdje Rusija ima tradicionalnu prisutnost i gdje Rusija objektivno ima važne interese glede nacionalne sigurnosti. Jasno, mi buduću da smo mala zemlja nemamo geostrateških interesa. No, buduću smo mala zemlja

oslanjamo se na Ujedinjene Narode, organizaciju koja pruža takvim malim zemljama svoje jedinstvene mogućnosti da budu jednake. Zato mi uisinu vjerujemo da se neovisno o moći koju bilo koja zemlja možda posjeduje, vojno, gospodarski, politički ili diplomatski, samo odlukom Vijeća Sigurnosti UNa može se objaviti rat i započeti ga. Samo odlukom Vijeća Sigurnosti. Ne odlukom vlade bilo koje zemlje. Prema tome uloga Ujedinjenih Naroda, uloga Vijeća Sigurnosti vrlo je, vrlo važna za Bjelorusiju.

I dobro znamo da su Sjedinjene Države ustvari jedina supersila. No budući je jedina supersila ona ima i velike odgovornosti. To je velika odgovornost pred međunarodnom zajednicom, pred prijateljskim zemljama kao što je Bjelorusija pred Sjedinjenim Državama. Nikad nismo bili neprijateljski prema Sjedinjenim Državama—nikad! Nikad nismo rekli da su Sjedinjene Države neprijatelj Bjelorusije. Nikako. Naprotiv, bili smo veoma uporni u predlaganju suradnje umjesto izolacije s kojom se ustvari suočujemo od ove vlade. I ja razumijem da takav neovisni pristup u procjenjivanju uloge Ujedinjenih Naroda i kod razvoja ovog viđenja, ovaj pristup vlade Bjelorusije može razljutiti ovu Administraciju.

Ne mogu govoriti u ime vlada Ukrajine, Gruzije ili Kirgistana. One su odabrale svoj vlastiti put razvoja. No ne mogu se složiti s onim odlomkom govora Predsjednika Busha gdje kaže da revolucije donose slobodu i mir. Svaka revolucija donosi kaos i krvoproliće. Znamo to iz vlastitog iskustva. Revolucija 1917. i razdoblje nakon toga: građanski rat. Sve nestašice i patnje koje je trpio narod Bjelorusije tijekom 2. svjetskog rata. Izgubili smo u zadnjem ratu 2,2 milijuna ljudi.

Stoga znamo što je sloboda. I mi smo slobodni narod. A to se pokazalo u vrijeme Predsjedničkih izbora. I rekao bih da bi to moglo biti zbog napora odavde i zemalja Europske Unije protiv Predsjednika, narod Bjelorusije je ustvari bio tako izravan u podršci Predsjednika Lukašenka na izborima. Ne volimo pritiske, i nikad se ne ćemo složiti da će netko drugi a ne ljudi Bjelorusije odlučiti tko će biti izabran.

EIR: Govorili ste o politici "šok terapije". Pa 1989. kad je pao Berlinski zid podigla se kampanja za uvođenjem „šok terapije“ u istočnu Europu i bivši Sovjetski Savez. To je bio pokus koji se loše završio za zemlje koje su je usvojile. Pogledajte Poljsku, ili Rusiju pod Predsjednikom Jeljcinom. Uzelo je Rusiji

dugo vremena da se oporavi od posljedica te politike. Bjelorusija, rekli ste, nije prihvatila te mjere. Recite nam nešto o stvarnoj gospodarskoj politici koju je Bjelorusija prihvatila u to vrijeme i koje su bile gospodarske posljedice usvajanja alternativnih mjera?

Kvostov: ustvari, Bjelorusija je bila gospodarski uspjeh. I svatko to prepoznaje. To su priznale i Svjetska Banka i Međunarodni Monetarni Fond. A taj uspjeh je posljedica razumnog pristupa Predsjednika, vlade, da prvo pruže podršku velika poduzetništva, da im se pusti učinkovito djelovanje, a zatim na osnovu rezultata djelatnosti velikih poduzetništva podržati rad malih i srednjih poduzetništva i razvoj usluga Bjelorusije. Razvili smo domaće tržište, koje nije ranije bilo razvijeno. Ako uzmete podatke iz 1990., 1991. i uzmete razdoblje od 1994. kaf je Predsjednik Lukašenko došao na vlast, i usporedite ih s najnovijim ciframa vidjet ćete šokirajuću razliku. Izašli smo iz Sovjetskog Saveza. Ne možemo imati razvoj na osnovi liberalnog pristupa gospodarstvu. To bi bili razorno. To se pokazalo tijekom stanovitog razdoblja u Rusiji.

Za Bjelorusije je bitno održati velike jedinice u funkciji da bi se stvorila jezgra za sitnu i srednju industriju. Svakako, mogli biste reći da Poljska sad pokazuje stanoviti gospodarski razvoj. No Poljska je članica Europske Unije, koja ju financira.

U sadašnjem razdoblju nama je potrebno čvrsto rukovodstvo. Trebamo čvrsto vodstvo s usmjerenjem na vanjsku politiku i gospodarski razvoj. Svaki liberalni pristup gospodarskom razvoju u našem slučaju, u prilikama s kojima se suočavamo bio bi poguban. To je moja procjena. Suočavamo se s teškoćama, izazovima. Kroz to teško razdoblje potrebno nam je čvrsto rukovodstvo i odgovoran pristup pitanju političkog i gospodarskog razvoja.

EIR: Koji su neki od vaših glavnih proizvoda bjeloruske industrije?

Kvostov: Spadamo među najveće proizvođače traktora na svijetu.

EIR: Pretpostavljam to nije John Deere?

Kvostov: Nije, no sličan je John Deereu! Ali kroz proizvodnju i prodaju traktora mi držimo 15% svjetskog tržišta traktora. Možda nije John Deere, no mi smo veoma kompetitivni glede cijene i kvalitete, koja je sve bolja. Bjelorusija je sad jedanod najvećih proizvođača traktora, proizvodimo više od

zemalja ZNDa zajedno uključujući i Rusiju. To je činjenica. Proizvodimo i velike teretne kamione, kao Caterpillar za rudarsku industriju. Proizvodimo različite kapacitete takvih vozila, od 20 tona do 350 tona. I kroz proizvodnju i prodaju držimo 30% međunarodnog tržišta. A što je neobično važno, međunarodno tržište je veoma ograničeno te gledamo na tržišta drugih zemalja. Prodajemo ih Kini, Latinskoj Americi i jasno, ruskom tržištu. Proizvodimo mnogo TV uređaja, hladnjaka, odjeće, sve vrlo dobre kvalitete. Uzgred rečeno, mnogo toga odlazi u Sjedinjene Države. Možete neke proizvode naći u dućanima Lord & Taylor i drugim dućanima u trendu.

EIR: Možda malo skuplji nego u Bjelorusiji?

Kvostov: Kojiput više, kojiput manje. No uvijek dobre kvalitete. Mi smo druga zemlja Euroope nakon Rusije u proizvodnji kalija i soli. Proizvodimo mineralna gnojiva za to tržište kao i za globalno tržište. To donosi značajne prihode nacionalnom proračunu. Kao i različite vrste alatnih strojeva. Iz sovjetskih vremena imamo 30 poduzeća koja konstruiraju i proizvode alatne strojeve. I, jasno, mi imamo izravne puteve do Europske Unije—željezničke, autoceste i nafto i plinovode.

EIR: Kolika je razvijenost prijevoznog sustava? Bjelorusija je bjelodano u središtu Europe i glavna prometnica za trgovinu istok-zapad. Postoji li još uvijek potreba daljnjeg razvoja prijevozne mreže u omogućivanju povećane trgovinske razmjene?

Kvostov: Još uvijek ima mnogo toga za uraditi, naročito glede prijevoznog sustava s Europskom Ubijom. Započeli smo razgovore kako izgraditi prijevoznu mrežu za proizvode u i iz Europske Unije. Budući nam je širina kolosjeka različita sva ta zamijena željezničkih vagona na granici s Poljskom trebala bi postati učinkovitija. Imamo također i dobre autoceste i zračni promet, naftovode iz Rusije u Euroopsku Uniju. I mislim da je u interesu Europske Unije uložiti sredstva u prometnu infrastrukturu Bjelorusije. Dovršili smo jedan projekt

uspostavivši izravnu autocestu Berlin-Moskva preko Minska, koja je veoma funkcionalna.

EIR: U zaključku, SAD sad prijete nekim oblikom sankcija, ciljajući naročito na diplomatske razmjene i putovanja. Što mislite kakav će to imati učinak? Jeste li zabrinuti američkom eskalacijom i mogućnošći njihovih drastičnijih ekonomskih sankcija? Kako bi one utjecale na Bjelorusiju? I kako su Europljani reagirali na to?

Kvostov: Moramo odijeliti politiku od ekonomije. S političkog stanovišta, da, postoje izjave koje dolaze iz Europske Unije i zemalja članica koje govore da im se ne sviđaju političke prilike i da ne će priznati ovu vladu. No mislim da je to kršenje odredbi dokumenata OSCEa, koji kažu da ne smije biti restrikcija u suradnji unutar europskog kontinenta. To je važno.

U Bjelorusiji nema straha. Imamo Rusiju, kinu, Indiju Brazil. S političkog stajališta bila bi pogreška, sramota za Europsku Uniju da ne predlaže suradnju. S gospodarskog stanovišta rekao bih da zemlje Europske Unije također ovise o proizvodima koji dolaze iz Bjelorusije. Pogledajte na 45% proizvodnje koja ide na europsko tržište. Zato će to utjecati na lokalna gospodarstva. Sasvim smo kompetitivni u većini tih proizvoda što znači da je tu i tržište, ne samo u Europi. Možda postoje problemi za Bjelorusiju u pronalaženju kanala za tu proizvodnju na druga tržišta, no mi ćemo to lako ostvariti. Rusko tržište će uzeti sve što proizvedemo, a tu su i Brazil i Kona. S tog stajališta ne vidim nikakav veći ozbiljni utjecaj na naše gospodarstvo. Suprotno tome, da bi jedna takva cjelina kao Europska Unija morala uvijek pokušavati pronaći načina da ublaži situaciju radije nego da je rasplamsava. Postaviti sankcije na putovanja—to će također biti kršenje normi Kopenhaškog dokumenta, koji predviđa da ne smije biti ograničenja na putovanja u Europi iz jedne zemlje u drugu. No ne bojimo se te situacije. Osim toga, svijet nije tako malen!

Glasači kaznili 'narančastog' Predsjednika Ukrajine!

Rachel Douglas

„Opozicija nije ponudila nikom ništa“, bio je komentar koji sam čula od jednog do drugog bjeloruskog poznanika, neposredno nakon izbora u državi sa svojim pokušajem, podržanim od Zapada, da izvede još jednu „obojevu revoluciju u istočnoj Europi. Tjedan dana kasnije, 26. ožujka, stranka Naša Ukrajina Predsjednika Viktora Juščenka—prijašnjeg vođe oporbe koji je izašao kao pobjednik Narančaste revolucije pred tek 15 mjeseci—doživjela je teški neuspjeh u parlamentarnim izborima. Ispalo je da ni on nije mogao ništa ponuditi.

Ljudima Ukrajine važno je ono što se dogodi s gospodarstvom, koje je pretrjelo šok za šokom tijekom desetljeća od 1991. – 1999., kad su se industrije zatvarale, radnici bježali van zemlje ostavivši u zemlji još 1 milijun nezaposlenih, a uštede stanovnika su bile pometene devalvacijom valute. Najvažniji gospodarski događaji u 2005. su bili: inflacija potrošačkih cijena kretala se oko 15%, skok cijena benzina u proljeće, spor oko zemnog plina s ruskim Gazpromom pred kraj godine (kad su Rusi silovito pokušavali nametnuti cijene iste kao i na svjetskim tržištima), i prodaj jedne od najvećih čeličana globalističkom carstvu Mittel.

Juščenko se hvalisao svojim uspjehom u postizanju cijene od \$4,8 milijardi od Mittala u toj ponovnoj privatizaciji Krivorizstala. Njegova vlada poništila je prvu prodaju za koju je tvrdila da joj je zbog korupcije cijena bila preniska. No problem kako utrošiti prihod ubrzo je zaglibio u strančarske svađe, gdje su Predsjednikovi protivnici mogli opravdano tvrditi: „Mittal će preusmjeriti tvornicu na uporabu uglja iz rudnika koje Mittal posjeduje u Kirgistanu, udvostručiti će ukrajinsku željeznu rudaču koja se izvozi u njegove tvornice u drugim zemljama i smanjiti lepezu proizvoda na šačicu najjeftinijih, koji će se koristiti kao poluproizvodi u Mittalovim čeličanama drugdje. I tako 20% ukrajinskih vlastitih metala jednostavno je izvučeno iz posjeda Ukrajine i naše domaće industrije strojeva i gradnje morat će ustvari ponovo uvesti

vlastite metale pod mnogo značajnijim cijenama“.

Kroz sve to Juščenko, računovođa poljoprivrednog sektora i banka, ustrajao je u svom stavu da put boljem životu Ukrajine vodi pridruživanjem Svjetskoj Trgovinskoj Organizaciji (STO/WTO) i Europskoj Uniji—istoj Europskoj Uniji čiji osnovni mastrichtski dokumenti zahtijevaju pokoravanje praksi slobodne trgovinske razmjene koja je opustošila zemlje članice. „Naše mjesto je u Europskoj Uniji i moj je cilj 'Ukrajina u Europskoj Uniji'“, proglasio je Juščenko u svom inauguracijskom govoru 2005.

Nekoliko dana kasnije u Davosu u Švicarskoj na Svjetskom ekonomskom forumu, Juščenko je rekao da mu je vruća želja „zadovoljiti sve zahtjeve neophodne za pristup STOu do studenog“. To se nije dogodilo. U srpnju izbile su tučnjave u Vrhovnoj Radi a razlog su bili neki zakoni potrebni za pristup STOu. Cilj i dalje ostaje na ukrajinskom dnevnom redu. Juščenko se cijele godine borio da postigne priznanje EUa (objavljeno u prosincu 2005.) i Sjedinjenih Država (u veljači 2006.) da je Ukrajina postala „tržišno gospodarstvo“.

U izborima 26. ožujka, kao što je jedan od Juščenkovih pomoćnika rječito izrazio, „rezultat koji je blok Našs Ukrajins postigao u sponi je jednim dijelom s niskom razinom popularnosti stranke na vlasti“. Ishod je bio 13.94% naspram Juščenkovih 39% u prvom krugu u Predsjedničkim izborima 2004., i 52% koji su ga izabrali u ponovljenim drugom krugu za vrijeme „narančaste“ pobune.

Četiri druge stranke će ući u Vrhovnu Radu, s najvišim brojem glasova za Stranku Regija (32,12%) koju vodi čovjek kojeg je Juščenko porazio u 2004., bivši Premijer Viktor Janukovič. Blok Julije Timošenko, ukrasni fikus u narančastoj revoluciji dobio je 22,27%, Socijalistička partija (Aleksandera Moroza)—5,67%, i Komunistička partija (Pjotra Simonenka)—3,66%. Blok Narodna Opozicija ekonomistice Natalije Vitrenko za dlaku je promašio prag od 3% za ulazak u Vrhovnu Radu dobivši 2,93% glasova. Na kraju tjedna nakon glasovanja, Vitrenko, Juščenko, Timošenko i glasnogovornik Vrhovne Rade, Volodimir Litvin, čiji je blok dobio 2,43% svi su optuživali da je bilo prijevara u brojanju glasova. Glasački listići su sad dostavljeni na ponovno izbrojavanje u prostorije Središnjeg izbornog odbora.

Koalicijska vlada?

Pregovori oko nove koalicijske vlade su započeli, no svaki postignuti dogovor stupit će na snagu tek nakon 10. svibnja kad se Vrhovna Rada sastane. Ustavne promjene, koje je nametnula Narančasta revolucija i na snazi od 1. siječnja 2006. srezale su ovlasti ukrajinskom predsjedniku uključujući i ovlasti formiranja vlade i povećale ovlasti Parlamenta.

Julija Timošenko nastavila je „narančastu“ opciju u ovim izborima iskoristivši činjenicu da ju je Juščenko otpustio s položaja Premijerke 8. rujna. Njihovi sukobi su započeli početkom 2005. Dok je Juščenko bio spreman ponovno razmotriti slučajeve oko 30-tak najvećih privatizacija, Timošenko je htjela ispitati njih 3.000 imajući na oku njihovo poništenje i ponovnu prodaju. Kad su cijene nafte dosegle špicu prošlog proljeća Timošenko im je nametnula krovnu cijenu, koju je Juščenko podigao mjesec dana kasnije. Tako je Timošenko, koja ima sumnjivu poslovnu pozadinu, i koja je lani snimljena na vrpci gdje govori o ukrajinskim biračima kao o „biomasi“, počela se prikazivati kao populist. Budući nije bila na položaju u vrijeme prepucavanja o cijenama zemnog plina s Gazpromom, vodila je kampanju na obećanjima poništenja ugovora.

Timošenko ima stručne savjetnike za oblikovanje svog 'imidža', stalno noseći ukrajinsku seljačku frizuru, no zamijenivši „narančasti“ motiv crvenim srcem u stilu brze skice ružem za usne na bijeloj pozadini i naslovljen „Glasujte za Julijin Blok“. Čak i sa samo 22% ukupnih glasova, Timošenko je bila prva u 14 od 24 ukrajinskih pokrajina. Janukovič je dobio odlučujuću pobjedu u istočnim i južnim područjima.

28. ožujka Juščenko je vodio odvojene razgovore s Janukovičem, Timošenkom i Morozom. Vođa Socijalističke partije Moroz podijelio je okolo memorandum kao osnovicu koalicijske vlade u kojem je vrijedno zabilježiti nakanu izbacivanja pristupa NATO savezu. Njegova stranka je potencijalni partner u novoj, sigurno gubitnoj „narančastoj“ koaliciji s Juščenkom i Timošenkom. Glede moguće koalicije Boris Tarasjuk, ministar vanjskih poslova iz Naše Ukrajine-Stranke Regija (koji je zauzeo stav u

gadnom sukobu s Rusijom oko imovine crnomorske flote na Krimu u siječnju 2006., upravo pred samim ratom cijena zemnog plina) otkrio je da je Juščenko Janukoviču postavio tri uvjeta za koalicijske pregovore: Napuštanje Janukovičevo zagovaranje „mekanog federalizma“, t.j. stanovito raskidanje spone u načinu vladanja u istočnoj i zapadnoj Ukrajini, prekid zahtjevu da Rusi imaju službeno jednako pravo na ruski jezik uz ukrajinski, te preusmjerenje od Rusije na Europsku Uniju.

Taras Čornovil, član izvršnog odbora Partije Regija rekao je 28. ožujka da je jedna od mogućnosti za Janukovičevu stranku „povući se u oporbu i čekati da se 'narančasta' revolucija upropasti iznutra. Bit ćemo tada u prilici diktirati svoje uvjete za stvaranje nove koalicije“. Čornovil je rekao da bi „najbolja koalicija bila lijevi centar, no to se vjerovatno ne će dogoditi. Da je Litvinov blok ušao u Vrhovnu Radu imali bismo prilike oformiti vladu s njima i komunistima“. Čornovil je izrazio skepticizam glede scenarija Naša Ukrajina-Partija Regija, komentirajući da velike koalicije ostavljaju loš povijesni dojam u raznim zemljama, uključujući i Njemačku.

Upitan koji položaj bi Partija Regija tražila u nekoj koalicijskoj vladi, Čornovil je rekao, „Spremni smo preuzeti odgovornosti na polju cjelokupne gospodarske politike. Ako dobijemo slobodne ruke bili bismo u stanju izvući ekonomske prilike iz krize.“ Kandidati Partije Regija često napominju svoju Strategiju gospodarskog razvoja Ukrajine, iako glasači baš nisu bili upoznati s njenim sadržajem. Iako ostavlja slab dojam naročito svojim neuvjerljivim zagovaranjem postignuća „poslije-industrijske“ ekonomije kao krajnjim ciljem. No ispravno ističe visokokvalificiranu i znanstvenu radnu snagu Ukrajine kao najjaču snagu zemlje, i prepoznaje da je važna obnova željezničkog sustava kao i druge infrastrukture, pa zagovara zauzimanje vlade u promicanju temeljne znanosti, tehnoloških eksperimeniranja i poticaja domaće proizvodnje obuhvaćajući i svemirski sektor. U okruženju gdje će neuspjeh globalizacije prisiliti na promjene gospodarskih mjera drugih važnijih država, to predstavlja stajalište koje bi moglo voditi nečim vrijednom za Ukrajinu.